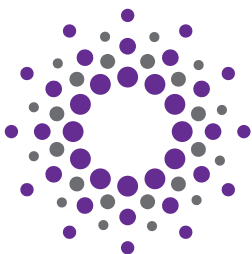
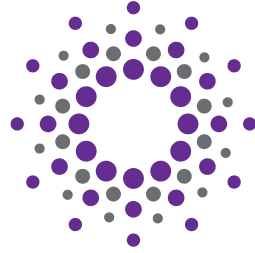

آنچه نیاز است درباره سرطان پوست بدانیم

موسسه تحقیقات، آموزش و
پیشگیری سرطان
Cancer Research, Training
and Prevention Institute

واحد آموزش و پیشگیری
پاییز ۱۳۹۰

موسسه تحقیقات، آموزش و
پیشگیری سرطان
Cancer Research, Training
and Prevention Institute

آنچه نیاز است درباره سرطان پوست بدانیم

تهیه و تنظیم: موسسه تحقیقات، آموزش و پیشگیری سرطان

ناشر: بنیاد امور بیماریهای خاص

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۰

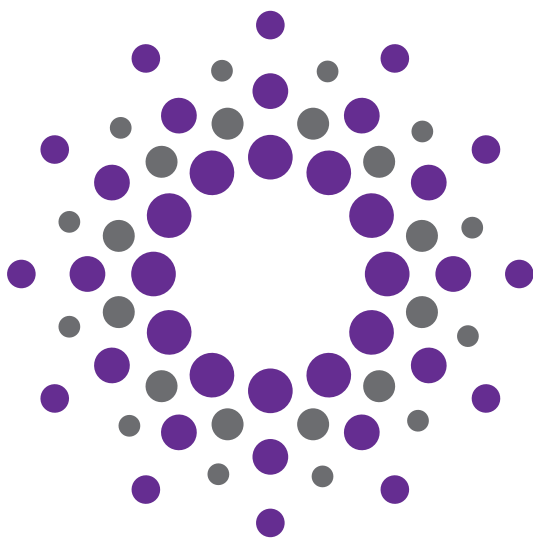
تیراژ: ۵۰۰۰۰ نسخه

طراحی و صفحه آرایی: رضا شفقتی

به نام ایزد یکتا

فهرست

۱. مقدمه ۱
- سلولهای سرطانی ۳
۲. پوست ۴
۳. شناخت سرطان پوست ۴
۴. انواع سرطان پوست ۵
- عوامل خطرزا ۵
۵. پیشگیری ۷
۶. علائم هشدار دهنده ۷
- نمونه برداری ۸
۷. مرحله بندی ۹
۸. درمان ۱۰
- دریافت نظریه دوم ۱۱
۹. جراحی ۱۳
۱۰. شیمی درمانی موضعی ۱۵
۱۱. درمان فتودینامیک ۱۶
۱۲. پرتو درمانی ۱۷
۱۳. پیگیری مراقبت ۱۸
۱۴. منابع پشتیبانی ۱۸
۱۵. کمک به تحقیقات سرطان ۱۹
۱۶. چگونه می توان پوست خود را معاینه کرد؟ ۱۹
- آشنایی با مؤسسه تحقیقات، آموزش و پیشگیری سرطان ۲۱

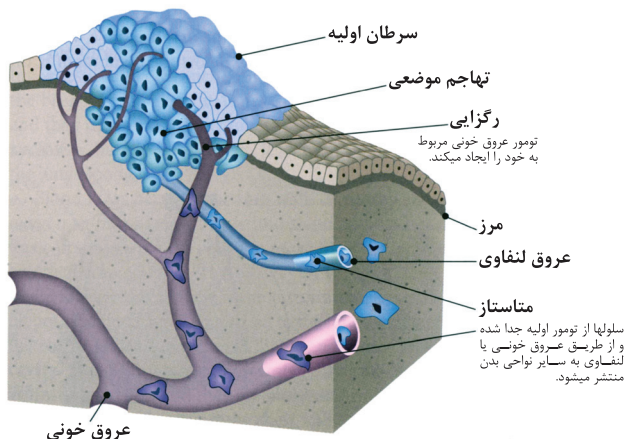
۱. مقدمه

با استناد به گزارش های منتشر شده از سوی سازمان جهانی بهداشت (WHO)، یکی از مهمترین بیماری های غیر واگیر که در سال های کنونی و آتی گریبانگیر بشر است، سرطان ها می باشند.

طبق آمار منتشر شده در سال ۲۰۰۸، دوازده میلیون هفتصد هزار مورد جدید سرطان در جهان شناسایی شده و در همین سال هفت میلیون ششصد هزار مرگ ناشی از سرطان رخ داده است. سرطان را دومین علت مرگ در جوامع در حال توسعه دانسته اند و با توجه به آمار ارائه شده توسط انجمن بین المللی سرطان تخمین زده می شود که تا سال ۲۰۲۰ پانزده میلیون مورد جدید سرطان به وقوع بپیوندد. این مهم دست اندرکاران نظام سلامت در عرصه های ملی و بین المللی را وادار کرده است که بیش از پیش به این امر عنایت ویژه ای داشته باشند.

بی شک سرطان های اندام های مختلف بدن آدمی، به سبب عوامل خطرزای گوناگون از قبیل توارث ژنتیکی، عوامل عفونی، درمان های هورمونی، اشعه درمانی یا نور آفتاب، مواد شیمیایی مانند بنزن، آزبست، سرب و تسهیل کننده های محیطی همچون مصرف سیگار، نوشابه های الکلی و تغذیه با انواع غذاهایی که به صورت سریع تهیه می شوند، شیوه زندگی، چاقی و... پدید آمده و سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی مبتلایان و بستگانشان را به شدت مورد تهدید قرار داده است.

یگونی انتشار سرطان

بررسی های گوناگون حکایت از آن دارند که بیش از ۴۰ درصد سرطان ها قابل پیشگیری می باشد و برای بسیاری از سرطان های شایع و کشنده روش های تشخیص زودرس و غربالگری وجود دارد.

بدیهی است عملی شدن برنامه های پیشگیری سرطان، منوط به ارتقاء آگاهی عمومی آحاد جامعه از ماهیت سرطان ها و چگونگی پیدایش آنها و نیز مراجعه به موقع به مراکز پزشکی در صورت بروز علائم مشکوک و هشدار دهنده می باشد.

بنیاد امور بیماری های خاص همواره به سبب احساس مسئولیت اجتماعی، نگران بیماران سرطانی بوده و درباره شیوع روز افزون سرطان در کشور دغدغه داشته است. برگزاری همایش های علمی و انتشار دفترک های آموزشی در حوزه سرطان های مختلف، مدد کاری اجتماعی این بیماران و ارایه خدمات درمانی به بیماران مزبور و مهم تر از همه عزم و اهتمام راسخ جهت احداث مرکز سرطان در تهران جملگی در زمره اقدامات بنیاد مذکور در این عرصه محسوب می شوند.

امید است مجموعه حاضر بتواند به جهت دار بودن متن روان و سلیس، برای همه آنهایی که علاقمند به افزودن اطلاعاتشان در حیطه سرطان هستند قابل اشاره باشد.

اطلاعات این کتابچه در مورد چگونگی تشخیص، مرحله بندی، درمان و مراقبت های آسایشی است. آشنایی با مراقبت های پزشکی برای افراد مبتلا به سرطان ریه، شما را در تصمیم گیری در مورد نحوه مراقبت خود یاری می کند.

این کتابچه مواردی را که می توانید از پزشک خود بپرسید مطرح می کند. بسیاری از افراد همراه داشتن فهرستی از پرسش ها را هنگام ملاقات با پزشکشان مفید تشخیص داده اند. برای به خاطر سپردن گفته های پزشک یادداشت برداری کنید یا با اجازه او صحبت های شما را ضبط کنید، و نیز می توانید در هنگام دیدار با پزشک، یکی از دوستان یا اعضای خانواده تان را همراه ببرید و از آنها بخواهید یادداشت بردارند، در گفت و گوها شرکت کنند یا فقط گوش دهند.

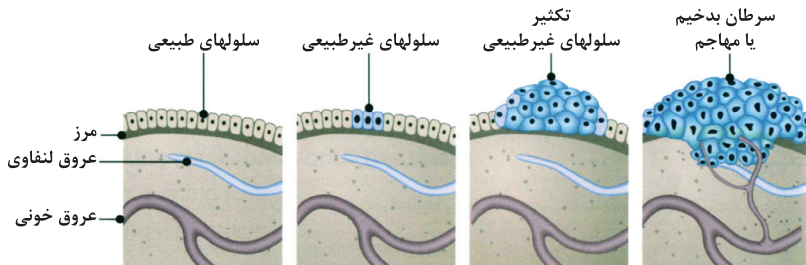
بنیاد امور بیماری های خاص

سلول های سرطانی

سلول های سرطانی

سرطان از سلول ها - که عوامل سازنده بافت ها هستند - آغاز می شود. بافت ها اندام های بدن را تشکیل می دهند. معمولاً سلول های سالم رشد می کنند و تقسیم می شوند تا سلول های جدید مورد نیاز بدن را تولید کنند. هنگامی که سلول های عادی پیر می شوند یا آسیب می بینند می میرند و سلول های جدید جای آنها را می گیرند. گاهی این روند منظم به درستی انجام نمی شود. سلول های جدید هنگامی به وجود می آیند که بدن به آنها نیازی ندارد و سلول های پیر شده یا آسیب دیده نیز از بین نمی روند. تجمع سلول های اضافی معمولاً باعث تشکیل توده ای از بافت می شود که تومور نام دارد. سلول های تومور، خوش خیم (غیر سرطانی) یا بدخیم (سرطانی) هستند. معمولاً سلول های تومور خوش خیم به اندازه سلول های بدخیم مضر نیستند. سلول های سرطانی با جدا شدن از تومور اصلی شروع به انتشار می کنند. این سلول ها وارد رگ های خونی یا رگ های لنفاوی می شوند و از این طریق به همه بافت های بدن سرایت می کنند. سلول های سرطانی به اندام های دیگر متصل می شوند و تومورهای جدیدی را به وجود می آورند که به این اندام ها صدمه می زنند. به منتشر شدن سرطان متاستاز می گویند. برای به دست آوردن اطلاعات بیشتر در این مورد، بخش «مراحل رشد سرطانی» را در پایگاه اینترنتی موسسه به نشانی www.ncii.ir مطالعه کنید.

مراحل ایجاد سرطان

۱. پوست

پوست گسترده‌ترین ارگان بدن است که بدن را در مقابل گرما، نور و عفونت محافظت کرده، به کنترل دمای آن کمک و چربی و آب ذخیره می‌کند. پوست همچنین ویتامین D می‌سازد.

پوست دو لایه اصلی دارد:

- **اپیدرم:** لایه بیرونی پوست است. و از سلول‌های تخت که سلول‌های سنگفرشی هستند؛ تشکیل شده است. در زیر سلول‌های سنگفرشی، در عمیق‌ترین قسمت اپیدرم، سلول‌های گردی به نام سلول‌های بازال قرار دارند که ملانوسیت نامیده می‌شوند که رنگ‌دانه‌ها (رنگ) را در پوست می‌سازند و در پایین‌ترین قسمت اپیدرم قرار گرفته‌اند.
- **درم:** درم در زیر اپیدرم قرار دارد که شامل رگ‌های خونی، رگ‌های لنفاوی و غده‌ها است. بعضی از این غده‌ها تولید عرق می‌کنند که به خنک شدن بدن کمک می‌کند. غدد دیگر سبوم درست می‌کنند. سبوم ماده چربی است که از خشک شدن پوست جلوگیری می‌کند. عرق و سبوم از خروجی‌های کوچکی به نام منفذ به سطح پوست می‌رسند.

۲. شافت سرطان پوست

سرطان پوست از سلول‌ها - اجزای اصلی که پوست را می‌سازند - شروع می‌شود؛ سلول‌های پوست رشد می‌کنند و برای اینکه به شکل سلول‌های جدید در بیایند تقسیم می‌شوند. هر روز سلول‌های پوست پیر می‌شوند و می‌میرند و سلول‌های جدید جای آنها را می‌گیرند. گاهی این روند منظم اشتباه عمل می‌کند. سلول‌های جدید وقتی پوست به آنها نیازی ندارد به وجود می‌آیند و سلول‌های پیر در زمانی که باید نمی‌میرند. این سلول‌های اضافه توده‌ای از بافت را تشکیل می‌دهند که به آن تومور می‌گویند. تومور می‌تواند خوش‌خیم یا بدخیم باشد.

تومور خوش‌خیم سرطان نیست:

- تومور خوش‌خیم به‌ندرت تهدیدی برای زندگی محسوب می‌شود.
- تومور خوش‌خیم را می‌توان برداشت و معمولاً دوباره رشد نمی‌کند.
- سلول‌های تومور خوش‌خیم به بافت‌های مجاورشان هجوم نمی‌برند.
- سلول‌های تومور خوش‌خیم در قسمت‌های دیگر بدن گسترش نمی‌یابند.

تومور بدخیم سرطان است:

- تومور بدخیم معمولاً خطرناک‌تر از تومور خوش‌خیم است و ممکن است تهدیدی برای زندگی باشد؛ از نظر آماری دو نمونه رایج سرطان پوست موجب مرگ یک هزارم از افراد مبتلا به سرطان می‌شود.
- تومور بدخیم معمولاً قابل برداشتن است. ولی گاهی دوباره عود می‌کند.
- سلول‌های تومور بدخیم ممکن است به بافت‌ها و ارگان‌های مجاور هجوم برده و به آنها آسیب برسانند.

انواع سرطان پوست

• بعضی از تومورهای بدخیم در قسمت‌های دیگر بدن گسترش می‌یابند. گسترش سرطان در بدن را متاستاز (Metastasis) می‌نامند.

۴. انواع سرطان پوست

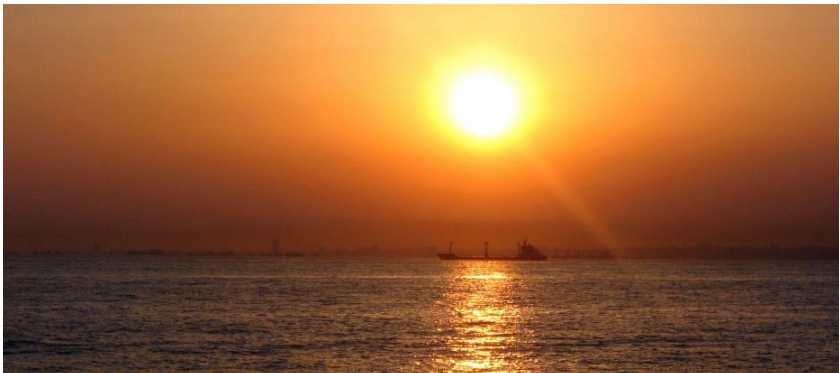
سرطان‌های پوست براساس نوع سلول‌های سرطانی نام‌گذاری می‌شوند.

دو نمونه رایج سرطان پوست، سرطان سلول‌های بازال و سنگفرشی است، این سرطان‌ها معمولاً روی سر، صورت، دست‌ها و بازوها ایجاد می‌شوند. این مناطق بدن معمولاً در معرض نور خورشید قرار دارند، ولی سرطان پوست هر جای دیگری هم می‌تواند به‌وجود آید.

• سرطان سلول بازال به آرامی رشد کرده در مناطقی که پوست در معرض نور خورشید است و بر روی پوست صورت بروز می‌کند؛ سرطان سلول بازال به ندرت به سایر نواحی بدن گسترش می‌یابد.

• سرطان سلول سنگفرشی عمدتاً در نواحی در معرض نور خورشید ایجاد می‌شود ولی ممکن است در سایر نواحی هم ایجاد شود. سرطان سلول سنگفرشی گاهی به غدد لنفاوی و سایر نواحی بدن گسترش می‌یابد.

اگر سرطان پوست از جای اصلی خود به قسمت‌های دیگر بدن گسترش یابد، تومور جدید همان سلول‌های غیرعادی و همان نام تومور اولیه را دارد و کماکان سرطان پوست نامیده می‌شود.

عوامل فطرزا

پزشکان نمی‌توانند توضیح دهند که چرا یک شخص به سرطان پوست مبتلا می‌شود و شخص دیگری خیر. گرچه، می‌دانیم که سرطان پوست واگیر نیست و از بیمار به اشخاص دیگر سرایت نمی‌کند.

تحقیقات نشان می‌دهد افرادی که عوامل خطرزای معینی دارند بیش‌تر از بقیه به سرطان مبتلا می‌شوند. آنچه می‌تواند امکان ابتلا به سرطان را بالا ببرد عامل خطرزا نامیده می‌شود.